

Lag

om ändring av lagen om samarbetsombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbetsombudsmannen (216/2010) 1, 2 och 6—8 § samt
fogas till lagen en ny 8 a § som följer:

1 §

Samarbetsombudsmannen

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns en samarbetsombudsman för tillsynen över efterlevnaden av samarbetslagen (/), lagen om samarbete inom finska företagsgrupper och grupper av gemenskapsföretag (335/2007), lagen om arbetstagarinflytande i europabolag och europeiska kooperativa föreningar samt vid gränsöverskridande fusion och gränsöverskridande delning av bolag (758/2004) och personalfondslagen (934/2010).

Behörighetsvillkor för samarbetsombudsmannen är annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt och förtrogenhet med tjänstens uppgiftsområde. Samarbetsombudsmannen utnämns av statsrådet för viss tid, högst fem år åt gången.

Samarbetsombudsmannen har en oavhängig ställning vid fullgörandet av sina tillsynsuppdrag.

2 §

Uppgifter

Samarbetsombudsmannen ska

- 1) utöva tillsyn över efterlevnaden av de lagar som nämns i 1 §,
- 2) genom initiativ och anvisningar främja och förbättra samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna samt de övriga systemen för personalens medverkan,
- 3) följa hur syftet med de lagar som nämns i 1 § uppnås,
- 4) ge råd om tillämpningen av de lagar som nämns i 1 §,
- 5) begära i 8 § 8 punkten i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet (400/2004) avsett utlåtande av arbetsrådet om huruvida samarbetslagen eller lagen om samarbete inom finska företagsgrupper och grupper av gemenskapsföretag ska tillämpas på företaget eller företagsgruppen,
- 6) övervaka att en personalfonds verksamhet och förvaltning är förenliga med personalfondslagen och fondens stadgar,
- 7) föra ett register över personalfonderna och för detta ändamål ta emot och kontrollera anmälningar och andra handlingar i anslutning till fonderna.

6 §

Uppmaningar

Om det är uppenbart att arbetsgivaren bryter mot denna lag eller mot en lag som nämns i 1 § eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller fortsätter eller

upprepar ett lagstridigt förfarande, ska samarbetsombudsmannen ge en skriftlig uppmaning att rätta till det lagstridiga förfarandet eller förhindra att det upprepas.

I uppmaningen ska de tillämpliga bestämmelserna och föreskrifterna samt de påträffade bristerna i efterlevnaden av dem specificeras. Om uppmaningen gäller en skyldighet som föreskrivs i 2 kap. i samarbetslagen, ska det i uppmaningen dessutom anges en tid inom vilken arbetsgivaren ska se till att situationen blir förenlig med bestämmelserna och föreskrifterna. I fråga om andra skyldigheter ska en tid anges vid behov.

Samarbetsombudsmannen ska sända uppmaningen för kännedom till sådana representanter för personalen som saken gäller. Om arbetsplatsen inte har några valda representanter för personalen, ska arbetsgivaren på lämpligt sätt delge uppmaningen på arbetsplatsen.

7 §

Domstolsbehandling av ett ärende

Om det finns sannolika skäl att misstänka att någon har begått en gärning som är straffbar enligt 46 § i samarbetslagen, 46 § i lagen om samarbete inom finska företagsgrupper och grupper av gemenskapsföretag, 39 § i lagen om arbetstagarinflytande i europabolag och europeiska kooperativa föreningar samt vid gränsöverskridande fusion och gränsöverskridande delning av bolag eller 47 kap. 4 § i strafflagen (39/1889), ska samarbetsombudsmannen anmäla detta till polisen för förundersökning. Anmälan behöver inte göras, om gärningen med beaktande av omständigheterna ska anses vara obetydlig och allmänintresset inte kräver att en anmälan görs.

Vid förundersökningen av en i 1 mom. avsedd gärning ska samarbetsombudsmannen ges möjlighet att bli hörd. Allmänna åklagaren ska ge samarbetsombudsmannen möjlighet att avge utlåtande innan åtalsprövningen avslutas. Samarbetsombudsmannen har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

8 §

Vite

Samarbetsombudsmannen kan ålägga en arbetsgivare eller ett företag att fullgöra sin skyldighet inom utsatt tid och förena skyldigheten med vite, om det är uppenbart att

1) företaget eller arbetsgivaren inte har fullgjort sina i 5 kap. i samarbetslagen avsedda skyldigheter i fråga om personalens förvaltningsrepresentation,

2) ett deltagande bolag enligt 3 § 3 punkten i lagen om arbetstagarinflytande i europabolag och europeiska kooperativa föreningar samt vid gränsöverskridande fusion och gränsöverskridande delning av bolag eller arbetsgivaren inte har fullgjort sina skyldigheter enligt den lagen.

8 a §

Dispens

Samarbetsombudsmannen kan på ansökan bevilja tillstånd till avvikelser från sättet att genomföra personalens förvaltningsrepresentation enligt 29 § 1 mom. i samarbetslagen. Innan samarbetsombudsmannen fattar beslut i ärendet ska arbetsgivaren ge företrädarna för personalgrupperna tillfälle att bli hörda i ärendet, antingen skriftligt eller muntligt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

Om det i ett ärende med stöd av 48 § i samarbetslagen ska tillämpas en lag som gällde vid ikraftträdandet av samarbetslagen, ska även i fråga om denna lag den lag tillämpas som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 30 december 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Arbetsminister Tuula Haatainen